

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет імені Івана Франка

Вишивана Б.М.

ГРОШІ І КРЕДИТ

Методичні вказівки та плани семінарських занять для студентів
освітнього ступеня бакалавр
спеціальності

072 “Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок”

Львів – 2023

Рекомендовано до друку
кафедрою фінансів, грошового обігу і кредиту
Львівського національного університету імені Івана Франка
(протокол № 1 від 30 серпня 2023 року)

Рецензенти:

Крупка Михайло Іванович – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри фінансів, грошового обігу і кредиту Львівського національного університету імені Івана Франка

Дропа Ярослав Богданович – доктор економічних наук, професор, професор кафедри фінансів, грошового обігу і кредиту Львівського національного університету імені Івана Франка

Вишивана Б.М. Гроші і кредит: Методичні вказівки та плани семінарських занять для студентів освітнього ступеня бакалавр спеціальності 072 “Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок”. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2023.
30 с.

© Б.М. Вишивана, 2023
© Кафедра фінансів, грошового обігу і кредиту ЛНУ імені Івана Франка

ЗМІСТ

Передмова	4
Тематика семінарських занять	7
Тема 1. Необхідність, суть і функції грошей.....	8
Тема 2. Форми грошей.....	8
Тема 3. Теорії грошей та грошово-кредитного регулювання.....	9
Тема 4. Грошова система.....	11
Тема 5. Грошовий обіг і грошові відносини.....	12
Тема 6. Грошовий ринок.....	13
Тема 7. Інфляція та стабілізація грошового обігу.....	13
Тема 8. Грошові реформи.....	14
Тема 9. Роль грошей у ринковій економіці.....	15
Тема 10. Сутність і функції кредиту.....	17
Тема 11. Теорії кредиту.....	17
Тема 12. Теоретичні засади процента.....	18
Тема 13. Форми та види кредиту.....	19
Тема 14. Центральний банк.....	20
Тема 15. Грошово-кредитна політика центрального банку та її інструменти.....	21
Тема 16. Комерційні банки.....	22
Тема 17. Небанківські фінансово-кредитні інститути	23
Тема 18. Валюта, валютний курс, валютний ринок.....	24
Тема 19. Міжнародна валютно-кредитна система.....	25
Тема 20. Міжнародні валютно-кредитні організації та їх співробітництво з Україною.....	25
Тематика презентацій.....	27
Перелік питань до іспиту.....	28

Передмова

Формування ринкових відносин в Україні та її участь у світових глобалізаційних процесах зумовлюють необхідність зміцнення грошово-кредитної системи, підвищення ефективності використання інструментів монетарної політики з метою посилення їхнього впливу на структурну перебудову та подальший розвиток національної економіки. Як свідчать реалії соціально-економічного життя країни, пріоритетні орієнтири вищих органів влади постійно знаходяться у сфері вирішення гострих поточних фінансових проблем. За таких умов особливого значення набувають дослідження сутності та механізму функціонування грошей, кредиту, процента, валютно-кредитних відносин. Водночас у ринковій економіці фінансовий стан та конкурентоспроможність кожного суб'єкта господарювання залежать від уміння управляти грошовими потоками, кредитними ресурсами. Це обґрунтовує актуальність вивчення дисципліни “Гроші і кредит” студентами освітнього ступеня “бакалавр” спеціальності “Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок”.

Метою вивчення навчальної дисципліни “Гроші і кредит” є засвоєння теоретико-методологічних засад і організаційно-правового механізму функціонування грошей, кредиту і банків.

Завданням вивчення дисципліни “Гроші і кредит” є формування у студентів базових знань з теорії грошей та кредиту, особливостей механізму функціонування грошового ринку, грошових систем. Дослідження напрямів діяльності центрального банку та його ролі у забезпеченні стабільності національної валюти, ролі комерційних банків і небанківських фінансово-кредитних інститутів у грошово-кредитному обслуговуванні суб'єктів господарювання і населення в Україні й провідних країнах світу. З'ясування економічної сутності валюти, валютного курсу, закономірностей функціонування валютного ринку, валютних систем, діяльності міжнародних валютно-кредитних організацій.

У результаті вивчення дисципліни “Гроші і кредит” студенти повинні знати:

- суть і функції грошей, основи теорії грошей та грошово-кредитного регулювання;
- поняття, елементи, типи грошових систем, етапи становлення і розвитку грошової системи України;
- поняття та особливості грошового обігу;
- економічну суть та особливості функціонування грошового ринку;
- сутність, причини виникнення, методи вимірювання інфляції та її види, форми і методи стабілізації грошового обігу, поняття, цілі проведення, види грошових реформ, особливості проведення грошових реформ в Україні;
- економічну суть, функції, принципи кредитування, загальну характеристику форм і видів кредиту, теорії кредиту, суть, функції, види процента та чинники, що визначають його рівень;

- функції та операції центрального банку, особливості організації та функціонування Національного банку України, механізм проведення монетарної політики Національним банком України;
- види, функції, структуру, операції комерційних банків, особливості створення і розвитку системи комерційних банків України;
- сутність, функції та роль небанківських кредитних установ, договірних ощадних інститутів, інвестиційних небанківських посередників у розвитку національної економіки.
- поняття валюти, особливості розрахунку валютного курсу, котирування валюти, суть і структуру валютного ринку, етапи еволюції світової валютної системи;
- призначення, структуру та операції Міжнародного валютного фонду, установ групи Світового банку, Європейського банку реконструкції та розвитку, інших регіональних фінансових інститутів, напрями співробітництва України з міжнародними валютно-кредитними організаціями.

вміти:

- застосовувати в розрахунках сучасні форми грошей;
- визначати структуру грошової маси за показниками грошових агрегатів, визначати рівень монетизації економіки;
- аналізувати динаміку обсягів грошової маси, грошової бази, швидкості обігу грошей, тривалості одного обороту грошової одиниці та оцінити їхнє значення та вплив на стан економіки держави;
- визначати вплив змін попиту та пропозиції грошей на динаміку рівня процента;
- вимірювати інфляцію за методикою розрахунку Е. Леспейреса та Г. Пааше;
- аналізувати передумови, необхідність проведення та наслідки окремих видів грошових реформ;
- застосовувати головні принципи і правила кредитування під час проведення кредитних операцій, визначати різні способи нарахування процентів;
- застосовувати інструменти монетарної політики для регулювання пропозиції грошей;
- класифікувати пасивні та активні операції банків;
- визначати спільні й відмінні риси між банками та небанківськими фінансовими установами;
- пояснити відмінності різних режимів валютного курсу, методів котирування валюти, проаналізувати доцільність впровадження їх в Україні;
- аналізувати можливості й перспективи входження України до єврозони;
- оцінити ефективність співробітництва України з міжнародними валютно-кредитними організаціями.

Загальні компетентності

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу

ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

ЗК 6. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні

ЗК 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями

ЗК 12. Здатність працювати автономно

Спеціальні (фахові) компетентності

СК 1. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища

СК 2. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури

СК 5. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку

СК 11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку

Програмні результати навчання

ПРН 1. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем

ПРН 2. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем

ПРН 3. Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури

ПРН 4. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування

ПРН 7. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування

ПРН 10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем

ПРН 13. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів

ПРН 14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів

ПРН 16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати

ПРН 18. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні

ПРН 19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.

ТЕМАТИКА СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Змістовий модуль 1. Гроші. Грошові відносини

Тема 1. Необхідність, суть і функції грошей

Тема 2. Форми грошей

Тема 3. Теорії грошей та грошово-кредитного регулювання

Тема 4. Грошова система

Тема 5. Грошовий обіг і грошові відносини

Тема 6. Грошовий ринок

Тема 7. Інфляція та стабілізація грошового обігу

Тема 8. Грошові реформи

Тема 9. Роль грошей у ринковій економіці

Змістовий модуль 2. Кредит. Кредитні відносини

Тема 10. Сутність і функції кредиту

Тема 11. Теорії кредиту

Тема 12. Теоретичні засади процента

Тема 13. Форми та види кредиту

Змістовий модуль 3. Фінансові посередники

Тема 14. Центральний банк

Тема 15. Грошово-кредитна політика центрального банку та її інструменти

Тема 16. Комерційні банки

Тема 17. Небанківські фінансово-кредитні інститути

Змістовий модуль 4. Валюта. Валютні відносини

Тема 18. Валюта, валютний курс, валютний ринок

Тема 19. Міжнародна валютно-кредитна система

Тема 20. Міжнародні валютно-кредитні організації та їх співробітництво з Україною

ПЛАНІ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ГРОШІ. ГРОШОВІ ВІДНОСИНИ

Тема 1. Необхідність, суть і функції грошей

Перелік питань для опрацювання

1. Виникнення грошей. Роль держави у творенні грошей
2. Еволюція грошей.
3. Суть грошей
4. Функції грошей.

Питання для самоконтролю

1. Що зумовило походження грошей?
2. Назвіть головні концепції походження грошей.
3. Які функції виконують гроші?
4. У чому полягає суть функції засобу обігу?
5. Які відмінності є у визначенні функцій грошей у вітчизняній та зарубіжній літературі?

Рекомендовані джерела:

1. Гроші та кредит: підручник / за ред. д-ра екон. наук, проф. М.І. Крупки. Львів: ЛНУ імені Івана Франка. 2011. 440 с.
2. Гроші та кредит: підручник / за наук. ред. М.І.Савлука. 6-те вид., перероб. і доп. К.: КНЕУ, 2011. 589 с.
3. Гроші та кредит: підручник / за ред. д.е.н., проф. О.В. Дзюблюка. Тернопіль: ТНЕУ, 2018. 892 с.

Тема 2. Форми грошей

Перелік питань для опрацювання

1. Історичні форми грошей
2. Функціональні форми грошей
 - 2.1. Готівкові гроші
 - 2.2. Безготівкові гроші

Питання для самоконтролю

1. Де і коли вперше почали карбувати монети?
2. Де і коли вперше з'явилися паперові гроші?
3. Охарактеризуйте класичну банкноту.
4. Що таке електронні гроші?
5. Яке призначення цифрових валют центральних банків?

Рекомендовані джерела:

1. Гроші та кредит: підручник / за ред. д-ра екон. наук, проф. М.І. Крупки. Львів: ЛНУ імені Івана Франка. 2011. 440 с.
2. Гроші та кредит: підручник / за ред. д.е.н., проф. О.В. Дзюблюка. Тернопіль: ТНЕУ, 2018. 892 с.
3. Про обіг векселів в Україні: Закон України від 05.04.2001 р. № 2374-III зі змінами
4. Про платіжні послуги: Закон України від 30.06.2021 р. № 1591-IX зі змінами
5. Про ринки капіталу та організовані товарні ринки: Закон України від 23.02.2006 р. №3480-IV зі змінами
6. Положення про порядок здійснення банками операцій з векселями в національній валюті на території України: затв. постановою Правління НБУ 16.12.2002 р. № 508 зі змінами
7. Положення про порядок здійснення операцій з чеками в іноземній валюті на території України: затв. постановою Правління НБУ 29.12.2000 р. № 520 зі змінами
8. Положення про порядок здійснення банками України вкладних (депозитних) операцій та операцій з ощадними сертифікатами банку: затв. постановою Правління НБУ 03.12.2003 р. № 516 (у редакції постанови Правління НБУ від 14.07.2022 р. № 144)
9. Положення про порядок емісії та еквайрингу платіжних інструментів: затв. постановою Правління НБУ 29.07.2022 р. № 164 зі змінами
10. Положення про випуск електронних грошей та здійснення платіжних операцій з ними: затв. постановою Правління НБУ 29.09.2022 р. № 210 зі змінами

Тема 3. Теорії грошей та грошово-кредитного регулювання

Перелік питань для опрацювання

1. Теорії грошей.
 - 1.1. Металістична теорія грошей.
 - 1.2. Номіналістична теорія грошей.
 - 1.3. Кількісна теорія грошей.

2. Теорії грошово-кредитного регулювання.
 - 2.1. Кейнсіанська теорія грошово-кредитного регулювання.
 - 2.2. Монетаристська теорія грошово-кредитного регулювання.
 - 2.3. Кейнсіансько-неокласичний синтез.

Питання для самоконтролю

1. Назвіть головні риси раннього періоду металістичної теорії.
2. У чому полягав внесок Г. Кнаппа в розвиток номіналістичної теорії грошей?
3. Охарактеризуйте головні постулати кількісної теорії грошей.
4. Охарактеризуйте кейнсіанський передавальний механізм монетарної політики.
5. За яких умов і коли виник кейнсіансько-неокласичний синтез?

Рекомендовані джерела:

1. Гроші та кредит: підручник / за ред. д-ра екон. наук, проф. М.І. Крупки. Львів: ЛНУ імені Івана Франка. 2011. 440 с.
2. Гроші та кредит: підручник / за наук. ред. М.І. Савлука. 6-те вид., перероб. і доп. К.: КНЕУ, 2011. 589 с.
3. Гроші та кредит: підручник / за ред. д.е.н., проф. О.В. Дзюблюка. Тернопіль: ТНЕУ, 2018. 892 с.
4. Банківська система: підручник / за ред. проф. М. Крупки. 2-ге вид., переробл. і доповн. Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2023. 524 с.
5. Швайка М.А. Українські корені кредитної теорії грошей. Економічний вісник Донбасу. 2007. № 2. С. 131-142.
6. Лозова О. Теоретичне осмислення сутності грошей і грошового обігу українськими вченими ХІХ - початку ХХ ст. Вісник КНТЕУ. 2012. № 2. С. 29-37.
7. Небрат В. Внесок Івана Франка у розвиток фінансової науки. Матеріали Міжнародного наукового конгресу, присвяченого 150-річчю від дня народження Івана Франка (Львів, 27 вересня – 1 жовтня 2006 року). Том 2. Львів – 2010. С. 892-900.
8. Долішній М. Іван Франко й економічні науки. Матеріали Міжнародного наукового конгресу, присвяченого 150-річчю від дня народження Івана Франка (Львів, 27 вересня – 1 жовтня 2006 року). Том 2. Львів – 2010. С.885-891.

Тема 4. Грошова система

Перелік питань для опрацювання

1. Поняття грошової системи та її елементи
2. Типи грошових систем
3. Еволюція грошових систем

Питання для самоконтролю

- 1.Що таке грошова система? З яких елементів складається грошова система України?
- 2.Що таке масштаб цін? Як змінювалось його тлумачення в процесі еволюції форм грошей?
- 3.За якими критеріями класифікують грошові системи?
- 4.Коли і за яких умов створено Латинський монетний союз? Назвіть головні принципи його функціонування та причини розпаду.
- 5.Чим відрізняються особливості регулювання грошового обігу в грошових системах ринкового та неринкового типу?

Рекомендовані джерела:

1. Гроші та кредит: підручник / за ред. д-ра екон. наук, проф. М.І. Крупки. Львів: ЛНУ імені Івана Франка. 2011. 440 с.
2. Гроші та кредит: підручник / за наук. ред. М.І. Савлука. 6-те вид., перероб. і доп. К.: КНЕУ, 2011. 589 с.
3. Гроші та кредит: підручник / за ред. д.е.н., проф. О.В. Дзюблюка. Тернопіль: ТНЕУ, 2018. 892 с.
4. Закон України “Про банки і банківську діяльність” від 7 грудня 2000 року № 2121-III зі змінами
5. Закон України “Про Національний банк України” від 20 травня 1999 року № 679-XIV зі змінами
6. Закон України “Про платіжні послуги” від 30 червня 2021 року № 1591-IX зі змінами
7. Інструкція про безготівкові розрахунки в національній валюті користувачів платіжних послуг, затв. постановою Правління НБУ 29.07.2022 № 163
8. Положення про порядок емісії та еквайрингу платіжних інструментів, затв. Постановою Правління НБУ 29.07.2022 № 164
9. Інструкція про виконання міжбанківських платіжних операцій в Україні в національній валюті, затв. постановою Правління НБУ 03.03.2023 № 16

10. Правила визначення платіжних ознак та обміну банкнот, розмінних та обігових монет національної валюти України, затв. постановою Правління НБУ 03.12.2018 № 134

11. Інструкція про порядок організації касової роботи банками та проведення платіжних операцій надавачами платіжних послуг в Україні, затв. постановою Правління НБУ 25.09.2018 № 103

12. Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні, затв. постановою Правління НБУ 29.12.2017 № 148

Тема 5. Грошовий обіг і грошові відносини

Перелік питань для опрацювання

1. Поняття і модель грошового обігу.
2. Грошова маса та її структура. Грошова база.
3. Швидкість обігу грошей.
4. Закони грошового обігу.

Питання для самоконтролю

1. Перелічіть суб'єктів грошового обігу.
2. Як змінюється ліквідність грошової маси в грошових агрегатах M0, M1, M2 і M3?
3. Який показник грошової статистики характеризує масу грошей з боку її прояву на балансі центрального банку?
4. Якою є структура грошової бази в Україні? Як змінювалась її динаміка впродовж останніх років?
5. За якою формулою розраховують фактичний стан монетизації економіки?

Рекомендовані джерела:

1. Гроші та кредит: підручник / за ред. д-ра екон. наук, проф. М.І. Крупки. Львів: ЛНУ імені Івана Франка. 2011. 440 с.
2. Гроші та кредит: підручник / за наук. ред. М.І. Савлука. 6-те вид., перероб. і доп. К.: КНЕУ, 2011. 589 с.
3. Гроші та кредит: підручник / за ред. д.е.н., проф. О.В. Дзюблюка. Тернопіль: ТНЕУ, 2018. 892 с.
4. Центральний банк і грошово-кредитна політика : підручник / за ред. д-ра екон. наук, проф. М.І. Крупки. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2017. 526 с.

Тема 6. Грошовий ринок

Перелік питань для опрацювання

1. Економічна суть та особливості функціонування грошового ринку.
2. Попит на гроші.
3. Формування пропозиції грошей.
4. Рівновага на грошовому ринку.

Питання для самоконтролю

1. Дайте визначення суті грошового ринку.
2. У чому полягає суть монетаристської теорії попиту на гроші?
3. Які мотиви попиту на гроші виділяв Дж. М. Кейнс?
4. У чому полягає сутність пропозиції грошей?
5. Накресліть графічну модель грошового ринку і поясніть механізм відновлення рівноваги у разі зміни пропозиції грошей.

Рекомендовані джерела:

1. Гроші та кредит: підручник / за ред. д-ра екон. наук, проф. М.І. Крупки. Львів: ЛНУ імені Івана Франка. 2011. 440 с.
2. Гроші та кредит: підручник / за наук. ред. М.І. Савлука. 6-те вид., перероб. і доп. К.: КНЕУ, 2011. 589 с.
3. Гроші та кредит: підручник / за ред. д.е.н., проф. О.В. Дзюблюка. Тернопіль: ТНЕУ, 2018. 892 с.
4. Центральний банк і грошово-кредитна політика : підручник / за ред. д-ра екон. наук, проф. М.І. Крупки. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2017. 526 с.
5. Габбард Р. Глен. Гроші, фінансова система та економіка : підручник / Р. Глен Габбард ; [пер. з англ.] ; наук. ред. пер. М. Савлук, Д. Олесевич. К. : КНЕУ, 2004. 889 с.

Тема 7. Інфляція та стабілізація грошового обігу

Перелік питань для опрацювання

1. Сутність і причини інфляції.
2. Вимірювання інфляції та її види.
3. Соціально-економічні наслідки інфляції.
4. Форми і методи стабілізації грошового обігу

Питання для самоконтролю

1. Що є головною причиною довготермінової інфляції?
2. Які економічні школи досліджували проблеми інфляції?
3. Чому інфляція за певних умов є бажаною?
4. Які розрізняють види інфляції?
5. Від чого залежать соціально-економічні наслідки інфляції?

Рекомендовані джерела:

1. Гроші та кредит: підручник / за ред. д-ра екон. наук, проф. М.І. Крупки. Львів: ЛНУ імені Івана Франка. 2011. 440 с.
2. Гроші та кредит: підручник / за наук. ред. М.І. Савлука. 6-те вид., перероб. і доп. К.: КНЕУ, 2011. 589 с.
3. Гроші та кредит: підручник / за ред. д.е.н., проф. О.В. Дзюблюка. Тернопіль: ТНЕУ, 2018. 892 с.
4. Інфляційний звіт. Липень 2023 року. Національний банк України. URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/IR_2023-Q3.pdf?v=7

Тема 8. Грошові реформи

Перелік питань для опрацювання

1. Поняття та необхідність проведення грошових реформ
2. Класифікація грошових реформ
3. Грошова реформа в Україні
4. Організація готівкового грошового обігу в Україні

Питання для самоконтролю

- 1.Що таке грошова реформа? Назвіть причини, що зумовлюють необхідність проведення грошової реформи в державі.
- 2.Розкрийте зміст реформ з деномінацією грошового обігу.
- 3.Які ознаки притаманні грошовим реформам конфіскаційного типу?
- 4.Які завдання покладали на грошову реформу в Україні 1996 р.?
- 5.У який період проводили грошову реформу в Україні під час запровадження гривні як національної валюти? До якого типу грошових реформ її можна зачислити?

Рекомендовані джерела:

1. Гроші та кредит: підручник / за ред. д-ра екон. наук, проф. М.І. Крупки. Львів: ЛНУ імені Івана Франка. 2011. 440 с.
2. Гроші та кредит: підручник / за наук. ред. М.І. Савлука. 6-те вид., перероб. і доп. К.: КНЕУ, 2011. 589 с.
3. Гроші та кредит: підручник / за ред. д.е.н., проф. О.В. Дзюблюка. Тернопіль: ТНЕУ, 2018. 892 с.
4. Правила визначення платіжних ознак та обміну банкнот, розмінних та обігових монет національної валюти України: затв. Постановою Правління НБУ 03.12.2018 № 134. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0134500-18#Text>
5. Положення про критерії та порядок відбору банків, які можуть залучатися до зберігання запасів готівки Національного банку України та здійснення операцій з ними: затв. Постановою Правління НБУ 28.09.2016 № 389. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0389500-16#n10>
6. Положення про передавання запасів готівки на зберігання до уповноважених банків та проведення операцій з ними: затв. Постановою Правління НБУ 17.09.2021 № 95. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0095500-21#top>
7. Положення про організацію готівкового обігу і ведення емісійно-касових операцій у банківській системі в особливий період: затв. Постановою Правління НБУ 05.05.2018 № 51 (у редакції постанови Правління НБУ 23.05.2022 № 104). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0051500-18#Text>

Тема 9. Роль грошей у ринковій економіці

Перелік питань для опрацювання

1. Бартерні та грошові відносини.
2. Вплив пропозиції грошей на розвиток реального сектору економіки.

Питання для самоконтролю

1. Чим поняття ролі грошей відрізняється від поняття функції грошей? Чи є між ними зв'язок?
2. Чи впливає на поведінку економічних суб'єктів, їхню ділову активність сама наявність грошей в економіці?
3. У чому полягають переваги грошової економіки перед бартерною?
4. Як впливає збільшення пропозиції грошей на збільшення обсягів виробництва у коротко- і довготерміновому періодах?

5. Які наслідки має інтеграція України у світовий економічний простір з боку грошово-кредитного регулювання?

Рекомендовані джерела:

1. Гроші та кредит: підручник / за наук. ред. М.І. Савлука. 6-те вид., перероб. і доп. К.: КНЕУ, 2011. 589 с.
2. Гальчинський А. Теорія грошей : навч. посібник / А. Гальчинський. – К. : Основи, 1998. 415 с.
3. Макконнелл Кемпбелл Р. Макроекономіка / Кемпбелл Р. Макконнелл, Стенлі Л. Брю ; [пер. з англ.] ; наук. ред. пер. Тяня Панчишина. Львів : Просвіта, 1997. 671 с.
4. Манків Г. Макроекономіка / Г. Манків ; [пер. з англ.] ; наук. ред. пер. Степана Панчишина. К. : Основи, 2000. 588 с.
5. Мишкін Ф. Економіка грошей, банківської справи і фінансових ринків / Ф. Мишкін ; [пер. з англ. С. Панчишина, Г. Стеблій, А. Стасишина]. К. : Основи, 1998. 963 с.
6. Колодізев О.М. Гроші і кредит : підручник / О.М.Колодізев, В.Ф.Колесніченко. К. : Знання, 2010. 615с.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. КРЕДИТ. КРЕДИТНІ ВІДНОСИНИ

Тема 10. Суть і функції кредиту

Перелік питань для опрацювання

1. Загальні передумови та економічні чинники необхідності кредиту.
2. Економічна суть кредиту.
3. Принципи кредитування.
4. Функції кредиту

Питання для самоконтролю

1. У чому полягає сутність кредиту?
2. Назвіть головні принципи організації кредитних відносин.
3. Перелічіть види забезпечення кредитних відносин.
4. Охарактеризуйте головні типи кредитних відносин.
5. Назвіть і дайте характеристику головних функцій кредиту.

Рекомендовані джерела

1. Гроші та кредит: підручник / за ред. д-ра екон. наук, проф. М.І. Крупки. Львів: ЛНУ імені Івана Франка. 2011. 440 с.
2. Гроші та кредит: підручник / за наук. ред. М.І. Савлука. 6-те вид., перероб. і доп. К.: КНЕУ, 2011. 589 с.
3. Гроші та кредит: підручник / за ред. д.е.н., проф. О.В. Дзюблюка. Тернопіль: ТНЕУ, 2018. 892 с.
4. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>
5. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#top>
6. Про заставу: Закон України від 02.10.1992 р. № 2654-XII зі змінами. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2654-12#Text>

Тема 11. Теорії кредиту

Перелік питань для опрацювання

1. Натуралістична теорія кредиту.
2. Капіталотворча теорія кредиту.

Питання для самоконтролю

1. У чому полягає суть натуралістичної теорії кредиту?
2. Назвіть засновників натуралістичної теорії кредиту.
3. Розкрийте суть капіталотворчої теорії кредиту.
4. Кого вважають засновником капіталотворчої теорії кредиту?
5. Який внесок у розвиток капіталотворчої теорії кредиту зробив англійський економіст Г. Маклеод?

Рекомендовані джерела:

1. Гроші та кредит: підручник / за ред. д-ра екон. наук, проф. М.І. Крупки. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2011. 440 с.
2. Гроші та кредит: підручник / за наук. ред. М.І. Савлука. 6-те вид., перероб. і доп. К.: КНЕУ, 2011. 589 с.
3. Гроші та кредит: підручник / за ред. д.е.н., проф. О.В. Дзюблюка. Тернопіль: ТНЕУ, 2018. 892 с.
4. Банківська система : підручник / за ред. д-ра екон. наук, проф. М.Крупки. 2-ге вид., переробл. і доповн. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2023. 524 с.

Тема 12. Теоретичні засади процента

Перелік питань для опрацювання

1. Суть і функції процента
2. Види процента та чинники, що визначають його рівень

Питання для самоконтролю

1. Які функції виконує процент?
2. Наведіть класифікацію процентних ставок за різними критеріями.
3. У чому полягає суть депозитного процента і які чинники впливають на його рівень?
4. Що таке позиковий процент і які чинники його формують?
5. Яка відмінність між способами нарахування простих і складних процентів?

Рекомендовані джерела:

1. Гроші та кредит: підручник / за ред. д-ра екон. наук, проф. М.І. Крупки. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2011. 440 с.

2.Гроші та кредит: підручник / за наук. ред. М.І. Савлука. 6-те вид., перероб. і доп. К.: КНЕУ, 2011. 589 с.

3.Гроші та кредит: підручник / за ред. д.е.н., проф. О.В. Дзюблюка. Тернопіль: ТНЕУ, 2018. 892 с.

Тема 13. Форми та види кредиту

Перелік питань для опрацювання

1. Загальна характеристика форм кредиту
2. Види кредиту: комерційний, лізинговий, іпотечний, державний, міжнародний, банківський, споживчий.

Питання для самоконтролю

1. У яких формах можуть надавати кредит?
2. Охарактеризуйте комерційний кредит.
3. За якими ознаками можна класифікувати банківські кредити?
4. Розкрийте сутність та економічну природу споживчого кредиту.
5. Які інструменти реалізації державного кредиту ви знаєте?

Рекомендовані джерела:

1.Гроші та кредит: підручник / за ред. д-ра екон. наук, проф. М.І. Крупки. Львів: ЛНУ імені Івана Франка. 2011. 440 с.

2.Гроші та кредит: підручник / за наук. ред. М.І. Савлука. 6-те вид., перероб. і доп. К.: КНЕУ, 2011. 589 с.

3.Гроші та кредит: підручник / за ред. д.е.н., проф. О.В. Дзюблюка. Тернопіль: ТНЕУ, 2018. 892 с.

4. Про фінансовий лізинг : Закон України від 04.02.2021 р. № 1201-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1201-20#top>

5. Про споживче кредитування : Закон України від 15.11.2016 р. № 1734-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1734-19#top>

6. Про іпотеку : Закон України від 05.06.2003 р. № 898-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/898-15#top>

7. Про банки і банківську діяльність : Закон України від 07.12.2000 р. № 2121-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#top>

8. Про ринки капіталу та організовані товарні ринки: Закон України від 23.02.2006 р. № 3480-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3480-15#Text>

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. ФІНАНСОВІ ПОСЕРЕДНИКИ

Тема 14. Центральний банк

Перелік питань для опрацювання

1. Шляхи створення центральних банків. Місце центрального банку в кредитній і банківській системах держави
2. Положення, що визначають статус центрального банку
3. Напрями діяльності та операції центрального банку.
4. Національний банк України: принципи організації та функціонування
5. Структура та функції НБУ

Питання для самоконтролю

1. Розкрийте історію появи центральних банків.
2. Назвіть головні функції органів управління НБУ.
3. Охарактеризуйте пасивні операції центрального банку.
4. Дайте характеристику активних операцій центрального банку.
5. Якою є організаційна структура НБУ?

Рекомендовані джерела:

1. Гроші та кредит: підручник / за ред. д-ра екон. наук, проф. М.І. Крупки. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2011. 440 с.
2. Гроші та кредит: підручник / за наук. ред. М.І. Савлука. 6-те вид., перероб. і доп. К.: КНЕУ, 2011. 589 с.
3. Гроші та кредит: підручник / за ред. д.е.н., проф. О.В. Дзюблюка. Тернопіль: ТНЕУ, 2018. 892 с.
4. Банківська система : підручник / за ред. д-ра екон. наук, проф. М.Крупки. 2-ге вид., переробл. і доповн. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2023. 524 с.
5. Центральний банк і грошово-кредитна політика : підручник / за ред. д-ра екон. наук, проф. М.І. Крупки. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2017. 526 с.
6. Про Національний банк України : Закон України від 20.05.1999 р. № 679–XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14#Text>
7. Стратегія Національного банку України. Фінансова фортеця України. Офіційне Інтернет-представництво НБУ. URL: <https://bank.gov.ua/ua/files/zLzDUhcFkPkInKA>

Тема 15. Грошово-кредитна політика центрального банку та її інструменти

Перелік питань для опрацювання

1. Сутність та цільова спрямованість монетарної політики.
2. Інструменти монетарної політики.
3. Типи монетарної політики.
4. Монетарна політика Національного банку України.

Питання для самоконтролю

1. У чому полягає суть монетарної політики центрального банку?
2. Назвіть цілі монетарної політики.
3. Що таке монетарний режим? Які види монетарних режимів виділяють у діяльності центрального банку?
4. Що таке облікова ставка і як її використовує центральний банк для регулювання грошової маси в обігу?
5. Охарактеризуйте суть політики “дорогих грошей” (стримувальної).

Рекомендовані джерела:

1. Гроші та кредит: підручник / за ред. д-ра екон. наук, проф. М.І. Крупки. Львів: ЛНУ імені Івана Франка. 2011. 440 с.
2. Гроші та кредит: підручник / за наук. ред. М.І. Савлука. 6-те вид., перероб. і доп. К.: КНЕУ, 2011. 589 с.
3. Гроші та кредит: підручник / за ред. д.е.н., проф. О.В. Дзюблюка. Тернопіль: ТНЕУ, 2018. 892 с.
4. Центральний банк і грошово-кредитна політика : підручник / за ред. д-ра екон. наук, проф. М.І. Крупки. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2017. 526 с.
5. Про Національний банк України : Закон України від 20.05.1999 р. № 679–XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14#Text>
6. Положення про проведення Національним банком України операцій з купівлі-продажу іноземної валюти на умовах «своп»: затв. Постановою Правління НБУ від 31.03 2016 р. № 222. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0222500-16#Text>
7. Положення про процентну політику Національного банку України: затв. постановою Правління НБУ 21.04.2016 р. № 277 (у редакції постанови Правління НБУ 26.08.2021 р. № 90). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0277500-16#Text>
8. Положення про порядок формування та зберігання обов'язкових резервів банками України та філіями іноземних банків в Україні: затв. Постановою

Правління НБУ від 11.12.2014 р. № 806. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0806500-14#Text>

9. Положення про екстрену підтримку Національним банком України ліквідності банків, затв. Постановою Правління НБУ 14.12.2016 р. № 411. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0411500-16#Text>

10. Положення про застосування Національним банком України стандартних інструментів регулювання ліквідності банківської системи: затв. Постановою Правління НБУ 17.09.2015 р. № 615. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0615500-15#Text>

10. Основні засади грошово-кредитної політики на період воєнного стану: схвалено рішенням Ради НБУ від 15.04.2022 р. URL: <https://bank.gov.ua/ua/files/hJTwdlrBPNWeMzk>

11. Стратегія монетарної політики Національного банку України, схвалена рішенням Ради НБУ від 13.07.2018 р. № 37-рд. Київ, 2018. 10 с. URL: <https://bank.gov.ua/doccatalog/document?id=76958856>

Тема 16. Комерційні банки

Перелік питань для опрацювання

1. Поняття та види банків
2. Структура банку
3. Функції банків
4. Види діяльності банку

Питання для самоконтролю

1. За якими ознаками можна класифікувати комерційні банки?
2. Охарактеризуйте пасивні операції комерційних банків.
3. Що належить до залучених коштів комерційних банків?
4. У чому полягає суть активних операцій комерційних банків?
5. Охарактеризуйте управлінську структуру банку.

Рекомендовані джерела:

1. Гроші та кредит: підручник / за ред. д-ра екон. наук, проф. М.І. Крупки. Львів: ЛНУ імені Івана Франка. 2011. 440 с.
2. Гроші та кредит: підручник / за наук. ред. М.І. Савлука. 6-те вид., перероб. і доп. К.: КНЕУ, 2011. 589 с.
3. Гроші та кредит: підручник / за ред. д.е.н., проф. О.В. Дзюблюка. Тернопіль: ТНЕУ, 2018. 892 с.

4. Банківська система : підручник / за ред. д-ра екон. наук, проф. М.Крупки. 2-ге вид., переробл. і доповн. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2023. 524 с.
5. Про банки і банківську діяльність : Закон України від 07.12.2000 р. № 2121-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#top>

Тема 17. Небанківські фінансово-кредитні інститути

Перелік питань для опрацювання

1. Суть, види та особливості регулювання діяльності ринку небанківських фінансових установ
2. Небанківські кредитні установи.
3. Договірні ощадні інститути.
4. Інвестиційні небанківські посередники.

Питання для самоконтролю

1. Що таке кредитна спілка і які фінансові послуги вона може надавати?
2. Які фінансові послуги надають ломбарди? Як організована їхня діяльність?
3. Розкрийте особливості діяльності лізингових компаній та переваги й недоліки лізингу.
4. Що таке факторингові компанії? Які послуги вони можуть надавати?
5. Охарактеризуйте види страхових компаній. Розкрийте основні функції та особливості страхової діяльності.

Рекомендовані джерела:

- 1.Гроші та кредит: підручник / за ред. д-ра екон. наук, проф. М.І. Крупки. Львів: ЛНУ імені Івана Франка. 2011. 440 с.
- 2.Гроші та кредит: підручник / за наук. ред. М.І. Савлука. 6-те вид., перероб. і доп. К.: КНЕУ, 2011. 589 с.
- 3.Гроші та кредит: підручник / за ред. д.е.н., проф. О.В. Дзюблюка. Тернопіль: ТНЕУ, 2018. 892 с.
- 4.Про інститути спільного інвестування : Закон України від 05.07.2012 р. № 5080-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5080-17#top>
- 5.Про кредитні спілки : Закон України від 14.07.2023 р. № 3254-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3254-20#top>
- 6.Про недержавне пенсійне забезпечення : Закон України від 09.07.2003 р. № 1057-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1057-15#top>
- 7.Про страхування : Закон України від 18.11.2021 р. № 1909-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1909-20#top>
- 8.Про фінансовий лізинг : Закон України від 04.02.2021 р. № 1201-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1201-20#top>
- 9.Про фінансові послуги та фінансові компанії : Закон України від 14.12.2021 р. № 1953-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1953-20#top>

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4. ВАЛЮТА. ВАЛЮТНІ ВІДНОСИНИ

Тема 18. Валюта, валютний курс, валютний ринок

Перелік питань для опрацювання

1. Поняття валюти та валютних цінностей.
2. Економічна сутність і режими валютного курсу.
3. Розрахунок валютного курсу. Котирування валюти.
4. Суть і структура валютного ринку.
5. Валютна політика та валютне регулювання

Питання для самоконтролю

- 1.Що таке валюта?
- 2.Що таке конвертованість валюти, які види конвертованості валюти Ви знаєте?
- 3.Дайте визначення валютного курсу. Як поділяють режими валютних курсів?
- 4.Що таке котирування валют?
- 5.Назвіть головних учасників валютного ринку.

Рекомендовані джерела:

- 1.Гроші та кредит: підручник / за ред. д-ра екон. наук, проф. М.І. Крупки. Львів: ЛНУ імені Івана Франка. 2011. 440 с.
- 2.Гроші та кредит: підручник / за наук. ред. М.І. Савлука. 6-те вид., перероб. і доп. К.: КНЕУ, 2011. 589 с.
- 3.Гроші та кредит: підручник / за ред. д.е.н., проф. О.В. Дзюблюка. Тернопіль: ТНЕУ, 2018. 892 с.
4. Про валюту і валютні операції : Закон України від 21.06.2018 р. № 2473-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19#top>
5. Крупка М.І., Кульчицький М.І., Жмурко Н.В., Ванькович Д.В. Валютно-курсова політика України : монографія. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2012. 366 с.
- 6.Стратегія пом'якшення валютних обмежень, переходу до більшої гнучкості обмінного курсу та повернення до інфляційного таргетування. Офіційне Інтернет-представництво НБУ. URL: <https://bank.gov.ua/ua/files/RoyFlQaSmKIWScQ>

Тема 19. Міжнародна валютно-кредитна система

Перелік питань для опрацювання

1. Поняття міжнародної валютно-кредитної системи.
2. Система золотого стандарту.
3. Бреттон-Вудська валютна система.
4. Ямайська валютна система.
5. Європейська валютна система.

Питання для самоконтролю

1. Дайте визначення і назвіть складові елементи світової валютної системи.
2. Коли юридично оформлено світову валютну систему золотого стандарту?
3. Як підтримували стабільність валютного курсу у Бреттон-Вудській валютній системі?
4. Які головні принципи функціонування Ямайської валютної системи?
5. Назвіть і охарактеризуйте головні критерії входження у Європейський валютний союз.

Рекомендовані джерела:

1. Гроші та кредит: підручник / за ред. д-ра екон. наук, проф. М.І. Крупки. Львів: ЛНУ імені Івана Франка. 2011. 440 с.
2. Гроші та кредит: підручник / за наук. ред. М.І. Савлука. 6-те вид., перероб. і доп. К.: КНЕУ, 2011. 589 с.
3. Гроші та кредит: підручник / за ред. д.е.н., проф. О.В. Дзюблюка. Тернопіль: ТНЕУ, 2018. 892 с.

Тема 20. Міжнародні валютно-кредитні організації

та їх співробітництво з Україною

Перелік питань для опрацювання

1. Міжнародний валютний фонд у системі валютного регулювання.
2. Група Світового банку.
3. Регіональні фінансові інститути.
4. Співробітництво України з міжнародними валютно-кредитними організаціями.

Питання для самоконтролю

- 1.Перелічіть головні цілі створення МВФ.
- 2.Які установи є в складі Світового банку?
- 3.Які типи позик надає Міжнародний банк реконструкції та розвитку країнам-позичальникам? На яких умовах?
- 4.На яких умовах Європейський банк реконструкції та розвитку надає позики?
- 5.На розвиток яких проектів в Україні спрямовують кошти міжнародні фінансові організації?

Рекомендовані джерела:

- 1.Гроші та кредит: підручник / за ред. д-ра екон. наук, проф. М.І. Крупки. Львів: ЛНУ імені Івана Франка. 2011. 440 с.
- 2.Гроші та кредит: підручник / за наук. ред. М.І. Савлука. 6-те вид., перероб. і доп. К.: КНЕУ, 2011. 589 с.
- 3.Гроші та кредит: підручник / за ред. д.е.н., проф. О.В. Дзюблюка. Тернопіль: ТНЕУ, 2018. 892 с.

ТЕМАТИКА ПРЕЗЕНТАЦІЙ

1. Цитати про гроші та їхню роль у житті суспільства
2. Гроші на українських землях X-XIV ст.
3. Гроші української держави 1917-1921 рр.
4. Грошові знаки ОУН-УПА
5. Монети: виникнення, форми, види
6. Особливості обігу векселів в Україні
7. Банкнота: історія розвитку від класичної до сучасної
8. Операції з чеками в іноземній валюті на території України
9. Депозитні гроші: види та умови використання в Україні
10. Класифікація платіжних карток
11. Шахрайство з платіжними картками
12. Основи безпеки операцій з платіжними картками
13. Цифрові валюти центральних банків: світовий досвід
14. Цифрові гроші НБУ: за і проти
15. Теорія грошей М.І. Тугана-Барановського
16. Внесок Івана Франка у розвиток фінансової науки
17. Сутність грошей і грошового обігу в працях українських вчених XIX–XX ст.
18. Грошовий ринок України та перспективи його розвитку.
19. Світовий досвід проведення грошових реформ
20. Банкнотно-монетний двір НБУ: створення та функції
21. Фабрика банкнотного паперу - виробничий підрозділ НБУ
22. Елементи захисту банкнот гривні
23. Створення і розвиток грошової системи в Україні
24. Сучасні форми кредиту і перспективи їх розвитку в Україні
25. Банківський кредит – основна форма кредиту у ринковій економіці
26. Комерційний кредит і механізм його функціонування
27. Споживчий кредит та механізм його функціонування в Україні
28. Лізинговий кредит та перспективи його розвитку в Україні
29. Іпотечне кредитування в Україні: проблеми і перспективи розвитку
30. Міжнародний кредит, його форми і використання в Україні
31. Державний кредит та перспективи його розвитку в Україні
32. Статус та функції Національного банку України
33. Банківська система України
34. Монетарна політика Національного банку України
35. Еволюція монетарних режимів в Україні
36. Пасивні операції комерційних банків
37. Активні операції комерційних банків
38. Історичні етапи формування банків і банківської системи
39. Проблеми розвитку небанківських фінансово-кредитних установ в Україні
40. Форми діяльності небанківських кредитно-фінансових установ в Україні
41. Статус та функції страхових компаній України
42. Кредитні спілки в Україні
43. Суть та механізм дії інвестиційних компаній та інвестиційних фондів.
44. Факторингові компанії та перспективи їх розвитку в Україні
45. Валютний курс, основи його формування та регулювання
46. Валютний ринок, його суть і операційний механізм
47. Валютні системи, їх види і структура

48. Світова валютна система та її елементи
49. Національна валютна система, її складові елементи і призначення
50. Валютна інтеграція ЄС і валютна система України

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ІСПИТУ

1. Концепції походження грошей.
2. Причини, що породжують необхідність використання грошей.
3. Труднощі обміну, що виникли в процесі еволюції форм грошей.
4. Суть грошей. Підходи до визначення сутності грошей: переваги і недоліки.
5. Функції грошей. Міра вартості. Засіб обігу. Засіб нагромадження. Засіб платежу. Світові гроші.
6. Якісні властивості грошей.
7. Теорії грошей.
8. Теорії грошово-кредитного регулювання.
9. Характеристика повноцінних та неповноцінних грошей.
10. Готівкові та безготівкові форми грошей.
11. Кредитні гроші.
10. Металеві гроші.
11. Паперові гроші, їхні ознаки.
12. Вексель, його ознаки, види, реквізити.
13. Банкнота. Ознаки “класичної” банкноти. Сучасні банкноти.
14. Чек, його різновиди.
15. Депозитні гроші.
16. Електронні гроші, платіжні операції з електронними грошима
17. Платіжні картки.
18. Цифрові гроші НБУ
19. Грошова система, її призначення.
20. Елементи грошової системи.
21. Типи грошових систем.
22. Біметалізм. Латинський монетний союз.
23. Монометалізм та його різновиди.
24. Суть грошового обігу.
25. Структура грошового обігу.
26. Модель грошового обігу, типи грошових потоків.
27. Грошова маса, її структура. Грошові агрегати.
28. Грошова база.
29. Швидкість обігу грошей. Тривалість одного обороту грошової одиниці.
30. Рівень монетизації економіки.
31. Закон грошового обігу: механізм дії в процесі зміни економічних умов і форм грошей.
32. Економічна суть і особливості функціонування грошового ринку.
33. Інструменти грошового ринку.
34. Суб’єкти грошового ринку. Ціна на грошовому ринку.
35. Монетаристська теорія попиту на гроші (Кембріджська школа, І.Фішер, М. Фрідмен).
36. Кейнсіанська теорія попиту на гроші.
37. Попит на гроші для угод. Попит на гроші як на активи.
38. Пропозиція грошей.

39. Рівновага на грошовому ринку.
40. Суть, цілі та види грошових реформ
41. Грошові реформи в Україні.
42. Зношені гроші. Придатні та непридатні до обігу грошові знаки.
43. Поняття, об'єкти та суб'єкти кредиту.
44. Передумови виникнення кредиту.
45. Причини, що обумовлюють необхідність кредиту.
46. Принципи кредитування.
47. Форми забезпечення зобов'язань позичальника.
48. Функції кредиту.
49. Теорії кредиту.
50. Суть і функції процента.
51. Види процента.
52. Форми кредиту.
53. Види кредиту (комерційний, споживчий, лізинговий, іпотечний, державний, міжнародний).
54. Банківський кредит. Класифікація банківських кредитів.
55. Поняття та структура кредитної системи.
56. Шляхи створення центральних банків
57. Положення, що визначають статус центрального банку
58. Місце центрального банку в кредитній і банківській системах держави
59. Операції центрального банку.
60. Напрями діяльності центрального банку.
61. Правовий статус НБУ
62. Принципи організації та функціонування НБУ
63. Структура НБУ.
64. Функції НБУ.
65. Суть та цільова спрямованість грошово-кредитної політики.
66. Монетарні режими.
67. Принципи монетарної політики НБУ за режиму інфляційного таргетування.
68. Норма обов'язкових резервів як інструмент грошово-кредитної політики: механізм дії.
69. Інструменти управління ліквідністю банків (рефінансування, мобілізаційні операції).
70. Кредит овернайт.
71. Операції РЕПО.
72. Депозитний сертифікат НБУ.
73. Порядок проведення тендерів з підтримання ліквідності банків.
74. Екстрена підтримка ліквідності банків.
75. Роловер.
76. Процентна політика НБУ. Облікова ставка.
77. Операції на відкритому ринку як інструмент грошово-кредитної політики: механізм дії.
78. Політика "дешевих" і "дорогих" грошей.
79. Комерційні банки, їхні види.
80. Органи управління і контролю банку.
81. Організаційна структура банку.
82. Операції комерційних банків. Обмеження на діяльність банків.
83. Функції банків.

84. Поняття та особливості регулювання ринку небанківських фінансових установ.
85. Небанківські кредитні установи (кредитні спілки, ломбарди, лізингові компанії, факторингові компанії).
86. Страхові компанії, недержавні пенсійні фонди.
87. Інвестиційні небанківські посередники (інститути спільного інвестування, компанії з управління активами).
88. Фінансові компанії.
89. Бюро кредитних історій
90. Поняття валюти та валютних цінностей, критерії класифікації валюти.
91. Поняття, об'єкти, суб'єкти, ціна на валютному ринку.
92. Структура валютного ринку.
93. Функції та особливості сучасних валютних ринків.
94. Валютні операції, їхня класифікація.
95. Валютні угоди з негайною поставкою (tod, tom, spot).
96. Особливості форвардних та ф'ючерських угод.
97. Валютний опціон.
98. Валютний своп.
99. Валютний курс. Валютне котирування.
100. Купівельна спроможність валюти. Паритет купівельної спроможності.
101. Чинники, які впливають на валютний курс.
102. Режими валютних курсів.
103. Поняття і структура національної валютної системи.
104. Поняття і структура міжнародної валютної системи.
105. Валютна політика і валютне регулювання.
106. Методи валютного регулювання (дисконтна, девізна політика, девальвація, ревальвація, диверсифікація валютних резервів, валютні обмеження).
107. Валютні інтервенції.
108. Паризька валютна система, її ознаки.
109. “Урізані” форми золотого стандарту: причини запровадження та принципи функціонування.
110. Генуезька валютна система, її принципи.
111. Бреттон-Вудська валютна система. План Дж.М.Кейнса, План Г.Уайта: спільні та відмінні риси.
112. Ямайська валютна система, її принципи.
113. Європейська валютна система, її принципи.
114. Етапи створення Європейського валютного союзу відповідно до Маастрихтського договору. Критерії конвергенції.
115. СПЗ як резервний і платіжний засіб МВФ.
116. Міжнародний валютний фонд в системі валютного регулювання.
117. Група Світового банку.
118. Європейський банк реконструкції та розвитку.
119. Банк міжнародних розрахунків.
120. Європейський інвестиційний банк.